

DATOS IDENTIFICATIVOS

Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar

Materia	Psicoloxía: Psicoloxía da educación: Procesos de aprendizaxe escolar			
Código	P02G120V01205			
Titulación	Grao en Educación Primaria			
Descritores	Creditos ECTS 6	Sinale FB	Curso 1	Cuadrimestre 2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Psicoloxía evolutiva e comunicación			
Coordinador/a	González González, Salvador Guillermo			
Profesorado	Dosil Díaz, Joaquín González González, Salvador Guillermo			
Correo-e	salva@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Esta materia proporciona ao futuro docente un coñecemento detallado sobre o proceso de aprendizaxe dos seus alumnos/as e a forma de melloralo mediante procedementos de instrución acomodados. Na actualidade espérase que o mestre/a desempeñe un papel de guía, titor/a, mediador/a dos procesos de aprendizaxe; que sexa un investigador activo na aula e moi crítico e reflexivo co seu labor. Esta materia é unha ferramenta esencial que o capacitará para desempeñoo destas funcións.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A3	Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da súa área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética.
A4	Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solución a un público tanto especializado coma non especializado.
A5	Que os estudantes desenvolvan aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B2	Deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe, tanto individualmente como en colaboración con outros docentes e profesionais do centro
B4	Deseñar e regular espazos de aprendizaxe en contextos de diversidade e que atendan á igualdade de xénero, á equidade e ao respecto aos dereitos humanos que conformen os valores da formación cidadá
B5	Fomentar a convivencia na aula e fóra dela, resolver problemas de disciplina e contribuír á resolución pacífica de conflitos. Estimular e valorar o esforzo, a constancia e a disciplina persoal nos estudantes
B7	Colaborar cos distintos sectores da comunidade educativa e do contorno social. Asumir a dimensión educadora da función docente e fomentar a educación democrática para unha cidadanía activa
B10	Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente. Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelas entre os estudantes
C1	Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto familiar, social e escolar
C5	Coñecer as propostas e desenvolvementos actuais baseados na aprendizaxe de competencias
C6	Identificar e planificar a resolución de situacións educativas que afectan a estudantes con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe
C7	Analizar e comprender os procesos educativos no aula e fóra dela relativos ao período 6-12
C11	Coñecer os procesos de interacción e comunicación no aula
C13	Promover o traballo cooperativo e o traballo e esforzo individuais

C16	Deseñar, planificar e avaliar a actividade docente e a aprendizaxe no aula
C19	Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación educativa e ser capaz de deseñar proxectos de innovación identificando indicadores de avaliación
D1	Capacidade de análise e síntese
D2	Capacidade de organización e planificación
D3	Comunicación oral e escrita na lingua materna
D6	Capacidade de xestión da información
D7	Resolución de problemas
D8	Toma de decisións
D9	Traballo en equipo
D11	Traballo nun contexto internacional
D12	Habilidades nas relacións interpersoais
D13	Recoñecemento da diversidade e multiculturalidade
D14	Razoamento crítico
D15	Compromiso ético
D16	Aprendizaxe autónoma

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Comprender os procesos de aprendizaxe relativos ao período 6-12 no contexto escolar, familiar e social.	A3		C1 C7	D1 D2 D6 D14 D16
Coñecer e aplicar nunha proposta educativa as formulacións actuais baseados na aprendizaxe de competencias.	A2	B2	C5 C16	D1 D6 D11
Identificar e deseñar actuacións educativas na aula para atender a alumnado con diferentes capacidades e distintos ritmos de aprendizaxe.	A2 A3	B4 B7	C6	D2 D7 D8 D13 D15
Coñecer os procesos de interacción e comunicación na aula de primaria e utilízaos para xestionar o clima da aula e a instrución.	A2 A3	B5	C11	D12
Promover o traballo cooperativo e o traballo autónomo que permita deseñar, planificar e avaliar procesos de ensino e aprendizaxe con outros docentes e profesionais.	A2 A3 A4		C13	D2 D8 D9 D12
Coñecer e aplicar metodoloxías e técnicas básicas de investigación en psicoloxía da educación na idade escolar.	A5	B10	C19	D1 D2 D3 D6 D7 D11 D14 D16

Contidos

Tema	
Paradigmas e concepcións teóricas sobre a aprendizaxe e a aprendizaxe escolar	Contribucións do condutismo á explicación dos procesos de aprendizaxe. Aprendizaxe por observación: a teoría social cognitiva. Aportacións do procesamento da información A teoría sociocultural de Vygotski. A teoría de Bruner e a construción do coñecemento A teoría da aprendizaxe significativa de Ausubel. A concepción construtivista da aprendizaxe escolar.

Contextos e factores condicionantes da aprendizaxe na idade escolar	Ámbitos educativos nas sociedades desenvolvidas. O contexto familiar. Funcións psicolóxicas e educadoras da familia. A interacción familia-escola. Programas de formación de pais. O contexto escolar. Características das prácticas educativas escolares. Factores persoais, contextuais e relacionales que favorecen a aprendizaxe na escola. O profesor/a: elemento crave da aprendizaxe dos alumnos/as. O alumno/a: axente, protagonista e responsable da aprendizaxe. Os contidos. Outros ámbitos educativos. Os mass media como instrumentos educativos.
Procesos e estratexias de aprendizaxe no ámbito escolar	Natureza, estrutura e formulacións teóricas sobre a intelixencia. Procesos e estratexias cognitivas e metacognitivas. Implicacións na aprendizaxe escolar. Avaliación e mellora das habilidades cognitivas.
Procesos afectivos e motivación académica na idade escolar	Autoconcepto: formación e relación co rendemento académico. Emocións e aprendizaxe escolar. A motivación do estudante e a aprendizaxe escolar. Estrategias motivacionais.
Interacción alumno-alumno e profesor-alumno na educación primaria	Estilos de ensino e efectividade docente. Relacións profesor-alumno: representacións, expectativas e interacción. A mediación instrucional. Interacción entre alumnos e aprendizaxe escolar.
Contexto familiar, Tics e aprendizaxe escolar	O uso dos Tics e a aprendizaxe escolar. O uso dos Tics e a instrución.
Métodos e procedementos de investigación en Psicoloxía da Educación	Importancia da investigación nesta disciplina. Métodos de investigación Técnicas de investigación

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	14	21	35
Estudo previo	0	4	4
Resolución de problemas	12	15	27
Traballo tutelado	12	49	61
Seminario	5.5	8.5	14
Exame de preguntas obxectivas	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	2	0	2
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia
Lección maxistral	Exposición por parte do docente dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Estudo previo	Resolución de actividades e traballos na aula e fora dela baixo a dirección do docente
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problema e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións idóneas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase empregar como complemento da lección maxistral.
Traballo tutelado	Resolución de actividades, estudo de casos, elaboración de documentos sobre a temática da materia, tanto na aula como fora dela, baixo a dirección do docente
Seminario	Entrevistas que os grupos manteñen co docente para asesoramento/desenvolvo de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Seguimento e asesoramento do traballo grupal.
Resolución de problemas	Execución das actividades de aula.

Avaliación		Cualificación Resultados de Formación e Aprendizaxe							
	Descrición								
Traballo tutelado	Informes e exposicións de actividades, resolución de casos correspondentes a metodoloxía de traballos tutelados realizados na aula e fóra da mesma	15	A2	B2	C13	D1			
			A3	B4	C19	D2			
			A4	B5		D3			
				B7		D6			
				B10		D7			
						D8			
						D9			
						D11			
						D12			
						D13			
						D14			
						D15			
						D16			
			Exame de preguntas obxectivas	Preguntas con diferentes opcións de resposta	35	A2		C1	D1
						A3		C7	D3
								C11	D7
						D14			
Resolución de problemas e/ou exercicios	Preguntas sobre contidos específicos e claves da materia	15	A2		C1	D1			
			A3		C7	D3			
					C11	D7			
						D14			
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Informes e defensa das prácticas desenvolvidas coa metodoloxía de prácticas de laboratorio	35	A2	B2	C1	D1			
			A3	B4	C5	D2			
			A4	B5	C6	D3			
			A5		C7	D6			
					C13	D7			
					C16	D8			
					C19	D9			
						D11			
						D12			
						D13			
						D14			
						D15			
			D16						

Outros comentarios sobre a Avaliación

Alumnado de modalidade de Avaliación Continua:

Para o alumnado que siga a Avaliación Continua, os traballos serán obrigatorios e contará a asistencia a clase, que tamén será obrigatoria (esíxese a asistencia regular a, polo menos, o 80% das sesións). Os traballos poderán ser entregados na aula ou subiranse á plataforma (Moovi) segundo o calendario que se estableza.

Para superar a materia será preciso que os e as estudantes obteñan en cada proba ou actividades obxecto de avaliación, como mínimo un 50% da cualificación establecida para cada apartado. Aquel alumnado que non supere algunha das probas ou actividades que son obxecto de avaliación poderá recuperalas na convocatoria de xullo.

Alumnado de modalidade de Avaliación Global:

No caso de que algunha alumna ou alumno non poida seguir a avaliación continua e o traballo en grupo tutorizado polos docentes, terá unha avaliación das competencias da materia, na primeira convocatoria e seguintes, que incluírá: unha proba sobre os contidos teóricos da materia (40% da nota final), un ou máis traballos de materia (40% da nota), e unha proba sobre os contidos prácticos da disciplina (20%). Para superar a materia será preciso que o ou a estudante obteña en cada unha destas tres partes o 50% da cualificación establecida para cada parte.

Todas as datas oficiais de exames pódense consultar na WEB da Facultade de Ciencias da Educación e do Deporte, na sección de organización académica ou no seguinte enlace: <http://fcced.uvigo.es/es/docencia/examenos/>

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Alonso Tapia, J., **Motivar para el aprendizaje. Teoría y estrategias.**, Edebé, 1997

Coll, C. y Monedero, C., **Psicología de la educación virtual.**, Morata, 2008

González-Pianda, J.A., González, R., Núñez, J.C. y Valle, A., **Manual de Psicología de la Educación**, Pirámide, 2002

Mayer, R.E., **Psicología de la Educación: Vol. II. Enseñar para un aprendizaje significativo.**, Pearson Prentice Hall., 2004

Navarro, J.I. y Martín, C., **Psicología de la educación para docentes.**, Pirámide, 2010

Rodríguez Sánchez, S., **Psicología de la Educación. Grado en Educación Infantil y Primaria.**, Pirámide, 2015

Bibliografía Complementaria

González-Pianda, J.A., Núñez, J.C., Álvarez, L. y Soler, E. (coords.), **Estrategias de aprendizaje: concepto, evaluación e intervención.**, Pirámide, 2002

Mayer, R.E., **Aplicando la ciencia del aprendizaje**, Graó, 2020

Pozo, J.I., **Aprendices y maestros: la nueva cultura del aprendizaje.**, Alianza, 1996

Sampascual, G., **Psicología de la Educación.**, UNED, 2001

Santrock, J. W., **Psicología de la Educación.**, McGraw-Hill, 2006

Trianes, M.V. y Gallardo, J.A., **Psicología de la educación y del desarrollo para profesores.**, Pirámide, 2008

Woolfolk, A.E., **Psicología Educativa**, Prentice Hall, 2010

Recomendacións

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Psicología: Prevención e tratamento das dificultades de aprendizaxe e os trastornos do desenvolvemento/P02G120V01204

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Psicología: Psicología do desenvolvemento de 6 a 12 anos/P02G120V01103